

ที่ TCC.นย. ๑๕๒๑ /๒๕๖๘

๙ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอให้ทบทุนองค์ประกอบของคณะกรรมการพยากรณ์และจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า
ของประเทศ และหลักการในการจัดทำแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศ

เรียน ประธานกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

อ้างถึง คำสั่งคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการพยากรณ์และจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ

ตามที่สื่อมวลชนได้เผยแพร่ข่าวว่า รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) ได้ลงนามในคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ แต่งตั้ง
คณะกรรมการพยากรณ์และจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ โดยมีนายสุเทพ เหลี่ยมศิริเจริญ
อดีตปลัดกระทรวงพลังงาน เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอีก ๒๐ คน รวมเป็น ๒๑ คน นั้น

สภาองค์กรของผู้บริโภค (สภาผู้บริโภค) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๖ และตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค
พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ กำหนดให้สภาผู้บริโภคในฐานะเป็นผู้แทนผู้บริโภค มีอำนาจในการคุ้มครองและพิทักษ์
สิทธิผู้บริโภค ตลอดจนเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่
เกี่ยวข้อง

สภาผู้บริโภคมีความเห็นต่อองค์ประกอบ โครงสร้าง และแนวทางการดำเนินงานของ
คณะกรรมการชุดดังกล่าวว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ
(แผน PDP) ๒๐๒๕ เป็นเรื่องสำคัญยิ่งต่ออนาคตพลังงานและเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อให้คณะกรรมการ
ดังกล่าวมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ควรพิจารณาหลักการและองค์ประกอบดังนี้

หลักการพื้นฐานของการแต่งตั้ง (Guiding Principles)

๑. มีความเชี่ยวชาญและความรู้หลากหลายสาขา (Multi-Disciplinary Expertise) ไม่ควร
จำกัดอยู่เพียงนักพลังงาน วิศวกร หรือนักกฎหมายเท่านั้น แต่ต้องครอบคลุมมิติต่าง ๆ
อย่างเหมาะสม
๒. ความเป็นอิสระและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน (Independence & No Conflict of
Interest) โดยสมาชิกต้องปราศจากอคติหรือผลประโยชน์จากการลงทุนในเทคโนโลยี
พลังงานประเภทใดประเภทหนึ่งโดยตรง ซึ่งอาจบิดเบือนการตัดสินใจ
๓. มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ (Transparency & Accountability) กระบวนการ
คัดเลือกและทำงานของคณะกรรมการต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ

/๙. มีส่วนร่วม...

- ๒ -

๔. มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (Stakeholder Inclusivity) เพื่อสะท้อนความต้องการและรับฟังความเห็นที่หลากหลาย
๕. มุมมองระยะยาวและยั่งยืน (Long-term & Sustainable Vision) ต้องมองภาพให้ไกลไปกว่าปี ๒๐๒๕ ไปสู่ปี ๒๐๕๐ (Carbon Neutrality) และคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการปรับตัวต่อเทคโนโลยีและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

โครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการ (Proposed Committee Structure)
คณะกรรมการควรประกอบด้วยคณะกรรมการหลัก (Core Committee) และคณะอนุกรรมการ/กลุ่มทำงาน (Sub-Committees/Working Groups) เพื่อทำงานในเชิงลึก

๑. คณะกรรมการหลัก (Core Committee) ทำหน้าที่กำกับทิศทางหลัก รับฟังข้อสรุปจากอนุกรรมการ และเป็นผู้ตัดสินใจขั้นสุดท้าย สมาชิกควรมีจำนวนที่เหมาะสม (๑๕ - ๒๑ คน) ประกอบด้วย

- ด้านนโยบายและกฎหมาย :

- ตัวแทนจาก กระทรวงพลังงาน (เป็นฝ่ายเลขานุการ) (สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง)
- ตัวแทนจาก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง)
- ตัวแทนจาก กระทรวงอุตสาหกรรม
- ตัวแทนจาก สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สนผ.)
- ตัวแทนจาก คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.)

- ด้านวิชาการและเทคโนโลยี (Independent Experts):

- นักวิชาการด้านพลังงาน จากสถาบันชั้นนำ (ที่มีผลงานวิจัยด้านระบบพลังงานหมุนเวียน ระบบกักเก็บพลังงาน หรือ Smart Grid)
- นักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์พลังงานและการเงินโครงการขนาดใหญ่
- นักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมและคาร์บอนฟุตพริ้นต์
- ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงของระบบไฟฟ้า (Grid Reliability)

- ด้านภาคเอกชนและอุตสาหกรรม :

- ตัวแทนจาก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สะท้อนความต้องการผู้ใช้ไฟฟ้ารายใหญ่)
- ตัวแทนจาก หอการค้าแห่งประเทศไทย

/- ตัวแทนจาก...

- ๓ -

- ตัวแทนจาก สมาคมผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน
- ตัวแทนจาก สมาคมพลังงานหมุนเวียน
- ด้านสังคมและชุมชน
 - ตัวแทนจาก สภาองค์กรของผู้บริโภค (สะท้อนความต้องการของผู้บริโภค)
 - ตัวแทนจาก องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม (NGOs) ที่มีความน่าเชื่อถือ (Credibility)
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation)

ทั้งนี้ อาจพิจารณาเชิญผู้แทนจากชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการพลังงานในอดีตมาเป็น

ที่ปรึกษา

๒. อนุกรรมการ/กลุ่มทำงาน (Sub-Committees/Working Groups) โดยให้มีหน้าที่
ทำการศึกษาเชิงลึกในแต่ละหัวข้อและรายงานผลกลับสู่คณะกรรมการหลัก

- อนุกรรมการด้านเทคโนโลยีและความมั่นคงระบบไฟฟ้า : ศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ (เช่น Hydrogen CCS) ความสมดุลของระบบ และการจัดการโหลด
- อนุกรรมการด้านเศรษฐศาสตร์และการเงิน: ศึกษาต้นทุนระดับ Levelized Cost of Energy (LCOE) อัตราค่าไฟฟ้า แบบจำลองการลงทุน และภาระทางการเงินของรัฐบาล
- อนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม (ESG): ศึกษาการปล่อยคาร์บอน ผลกระทบต่อชุมชน ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)
- อนุกรรมการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน: จัดการรับฟังความเห็นสาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ

กลไกและการทำงานเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด

๑. การกำหนดขอบเขตและเป้าหมายที่ชัดเจน (Clear Mandate): คณะกรรมการต้องได้รับมอบหมายให้พิจารณาแผน PDP ภายใต้กรอบเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น ต้นทุนไฟฟ้าที่เหมาะสม สัดส่วน Energy Efficiency Resource Standard (EERS) ที่ทะเยอทะยาน ความมั่นคงและความยั่งยืนทางพลังงาน และเป้าหมาย Carbon Neutrality ๒๐๕๐
๒. กระบวนการทำงานที่โปร่งใส:

/ การประชุมแบบเปิด...

- ๔ -

- การประชุมแบบเปิด: ควรมี Live Streaming หรือเผยแพร่รายงานการประชุมต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง (ยกเว้นกรณีข้อมูล-sensitive ทางการค้าหรือความมั่นคง)
 - การเปิดเผยข้อมูล: ข้อมูลและแบบจำลองที่ใช้ในการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า และต้นทุนต้องเปิดให้ผู้สนใจทั่วไปสามารถตรวจสอบได้ (Open Data)
 - การรับฟังความเห็นสาธารณะ (Public Hearing): ควรจัดอย่างจริงจังในทุกภูมิภาค และนำผลมาพิจารณาอย่างเป็นรูปธรรม
๓. การใช้ข้อมูลและแบบจำลองที่ทันสมัยและเป็นกลาง:
- ต้องใช้แบบจำลองการวางแผนพลังงาน (Energy Planning Model) ระดับโลก (เช่น TIMES หรือ OSeMOSYS) ที่สามารถเปรียบเทียบ scenario ต่าง ๆ ได้
 - ข้อมูลที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ (เช่น ต้นทุนเทคโนโลยี อัตราคิดลด อัตราการเติบโตของ GDP) ต้องเป็นปัจจุบันและมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้
๔. การประเมินทางเลือก (Scenario Analysis): ต้องไม่พิจารณาเพียงแผนเดียว แต่ควรมีหลาย Scenario ให้เลือก เช่น
- Scenario แบบเดิม (Business-as-usual)
 - Scenario พลังงานหมุนเวียนสูง (High RE Penetration)
 - Scenario แก๊สธรรมชาติเป็นฐาน (Gas-based)
 - Scenario กระจายศูนย์ (Decentralized Grid)
- ทั้งนี้ แต่ละ Scenario ต้องมีการประเมินต้นทุน-ประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis) และความเสี่ยงในมิติต่าง ๆ อย่างครบถ้วน

บทบาทของรัฐบาล :

รัฐบาลควรตั้งคณะกรรมการโดยเร็ว มอบอำนาจและทรัพยากรที่เพียงพอ และที่สำคัญที่สุดคือ ต้องเคารพและนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสระนี้ไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ไม่ใช่เป็นการตั้งเพื่อให้ผ่านพ้นขั้นตอนความเป็นทางการในกระบวนการจัดทำแผน PDP เท่านั้น

สรุป :

คณะกรรมการ PDP ๒๐๒๕ ที่มีประสิทธิภาพควรเป็นองค์กรอิสระ กึ่งภาครัฐกึ่งเอกชน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากทุกภาคส่วนที่หลากหลาย ทำงานภายใต้หลักการโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการมีส่วนร่วม โดยใช้ข้อมูลและแบบจำลองที่ทันสมัย เพื่อวิเคราะห์ทางเลือก (scenarios) ต่าง ๆ อย่างรอบด้าน

/สอดคล้องตาม...

- ๕ -

สอดคล้องตามแผนการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contribution : NDC) ๓.๐ การมีคณะกรรมการเช่นนี้จะทำให้ PDP ๒๐๒๕ ไม่ใช่เพียงแผนของกระทรวงพลังงาน แต่เป็นแผนพลังงานของชาติ ที่นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนทางพลังงานของประเทศไทยอย่างแท้จริง

ในการนี้สภาผู้บริโภคขอให้ท่านทบทวนองค์ประกอบของคณะกรรมการพยากรณ์และจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ และหลักการในการจัดทำแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศ ตามความเห็นของสภาผู้บริโภคดีังกล่าวข้างต้น เพื่อให้การจัดทำแผน PDP ครั้งนี้เป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเน้นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสารี อ๋องสมหวัง)

เลขาธิการสำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภค

ติดต่อประสานงาน : นายพชร แก้วกล้า

โทร. ๐๘ ๓๐๖๔ ๔๙๗๘

อีเมล. Patchara.k@tcc.or.th